

SSC Weekly Focus

บทความวิเคราะห์สถานการณ์ยุทธศาสตร์และความมั่นคงของประเทศรายสัปดาห์ ฉบับที่ ๓๒/๕๖ | ๒๐ - ๒๖ พฤษภาคม ๒๕๕๖

ปากีสถาน : ทิศทางประเทศหลังการเลือกตั้ง

การเลือกตั้งของปากีสถานในครั้งนี้ถือเป็นประวัติศาสตร์ครั้งสำคัญ เนื่องจากเป็นครั้งแรกที่รัฐบาลพลเรือนบริหารประเทศครบวาระ ๕ ปี และเป็น การเปลี่ยนถ่ายอำนาจให้รัฐบาลชุดต่อไปด้วยการเลือกตั้งที่ถูกต้องตามกฎหมาย หลังจากที่รัฐบาลทหารผลัดกันกุมอำนาจที่ได้จากการก่อปฏิวัติรัฐประหารมาตลอดประวัติศาสตร์ ๖๖ ปี ของประเทศ จึงเป็นที่จับตามองทิศทางการบริหารประเทศของนายนาวาซ ชารีฟ (Nawaz Sharif) ว่าที่นายกรัฐมนตรีคนใหม่ว่าจะนำพาปากีสถานไปในทิศทางใด

การเมืองปากีสถาน

หลังจากอยู่ภายใต้การปกครองด้วยกองทัพมาเป็นระยะเวลา นาน ปากีสถานปรับสู่ประชาธิปไตยที่ชัดเจน ในยุคของนางเบนอาซีร์ บุตโต นำพาพรรคประชาชนปากีสถาน (Pakistan People Party ชื่อย่อ PPP) ชนะการเลือกตั้งอย่างถล่มทลาย และได้ดำรงตำแหน่งเป็นนายกรัฐมนตรีหญิงคนแรก ของชาติมุสลิม โดยนโยบายที่สำคัญในการบริหารประเทศคือการมีนโยบายที่ โน้มเอียงไปทางสหรัฐฯ คือการให้ความร่วมมือกับสหรัฐฯ ในการปราบปรามกลุ่มก่อการร้ายบริเวณแนวชายแดนปากีสถานและ อัฟกานิสถาน

นางบุตโตเสียชีวิตจากระเบิดพลีชีพเมื่อวันที่ ๒๗ ธ.ค. ๕๐ ในระหว่างการหาเสียงเป็นนายกรัฐมนตรีสมัยที่ ๓ ซึ่งส่งผลให้ นายอาซิฟ อาลี ชาร์ดารี ผู้เป็นสามีชนะการเลือกตั้งเป็น นายกรัฐมนตรีคนที่ แต่ตลอดการบริหารประเทศจนครบวาระ ของนายชาร์ดารีเต็มไปด้วยปัญหาทุจริตคอร์รัปชั่น เศรษฐกิจ ตกต่ำ และคุณภาพชีวิตชาวปากีสถานที่ย่ำแย่

การเลือกตั้งครั้งล่าสุด

สำหรับการเลือกตั้งของปากีสถานเมื่อวันที่ ๑๑ พ.ค.๕๖ ที่ผ่านมา ถือเป็นครั้งแรกที่รัฐบาลพลเรือนบริหาร ประเทศครบวาระ ๕ ปี และมีการเปลี่ยนถ่ายอำนาจให้รัฐบาล ชุดต่อไปด้วยการเลือกตั้งที่ถูกต้องตามกฎหมาย โดยในอดีตชาว ปากีสถานเผชิญการก่อการรัฐประหารมาแล้ว ๓ ครั้ง และอยู่ภายใต้การปกครองของรัฐบาลทหารมาแล้วถึง ๔ ชุด อย่างไรก็ตามการเลือกตั้งครั้งนี้มีความรุนแรงเกิดขึ้นหลายครั้ง แม้ว่าทางการได้ระดมกำลังเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยกว่า ๖ แสนนายก็ตาม รวมทั้งปิดกั้นพรมแดนที่ติดกับอัฟกานิสถาน

และอิหร่านแล้ว แต่ยังคงเกิดเหตุระเบิด สังหารนักการเมืองและ พลเรือนอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้มีผู้มาใช้สิทธิเลือกตั้งถึงเกือบร้อยละ ๖๐ ซึ่งมากที่สุดเป็นประวัติการณ์นับตั้งแต่ปี ๒๕๒๐ มากกว่า การเลือกตั้งครั้งก่อนเมื่อปี ๒๕๕๑ ที่มีเพียงร้อยละ ๔๔ แสดงให้ เห็นถึงพลังประชาชนที่ต้องการเปลี่ยนแปลงประเทศ แม้มีการชู้ ทำร้ายผู้ที่ออกมาใช้สิทธิของกลุ่มตาลีบันก็ตาม ซึ่งผลปรากฏว่า นายนาวาซ ชารีฟ จากพรรคสันนิบาตมุสลิม (Pakistan Muslim League - Nawaz ชื่อย่อ PML - N) ชนะการเลือกตั้งและ ได้เป็นนายกรัฐมนตรีคนใหม่ของปากีสถาน โดยได้จำนวนส.ส. ๑๒๓ ที่นั่ง จากจำนวน ส.ส. ที่มาจากการเลือกตั้งของประชาชน ๒๗๒ ที่นั่ง

สาเหตุที่นายนาวาซ ชารีฟ ชนะการเลือกตั้ง

จากการวิเคราะห์จำนวนผู้ที่ออกมาใช้สิทธิเลือกตั้ง พบว่ามาจากปัจจัย ๒ ประการที่สำคัญคือ

- ๑) นโยบายทางด้านเศรษฐกิจ เพื่อยกระดับคุณภาพ ชีวิตของชาวปากีสถานให้มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น สืบเนื่องมาจาก รัฐบาลยุคนายชาร์ดารีนั้นเศรษฐกิจของปากีสถานตกต่ำเป็นอัน มาก ทั้งปัญหาสภาพการณ์ขาดดุลทางการคลัง ปัญหาราคาสินค้า ที่เพิ่มสูงขึ้นอย่างรวดเร็ว ราคาพืชผลสินค้าเกษตรตกต่ำ ค่าเงิน สกุลรูปีปากีสถานตกต่ำลง ขณะที่เงินสำรองระหว่างประเทศของ ปากีสถานยังลดลงอย่างต่อเนื่อง การดำเนินนโยบายเศรษฐกิจที่ ขาดประสิทธิภาพและความต่อเนื่อง รวมทั้งความสนใจของ รัฐบาลในการแก้ไขสภาพเศรษฐกิจที่ไม่จริงจัง เนื่องจาก สถานการณ์การเมืองภายในและสถานการณ์ความมั่นคงของ ประเทศที่ไม่มีเสถียรภาพ

๒) นโยบายทางด้านการเมือง ทบพทวนความสัมพันธ์กับสหรัฐฯ และลดบทบาทของมหาอำนาจในปากีสถาน โดยจะมีการเจรจาสันติภาพกับตาลิบัน ซึ่งถือเป็นนโยบายสำคัญแตกต่างจากรัฐบาลชุดก่อน เนื่องจากนโยบายของชาร์ดารี ที่ให้ความร่วมมือกับสหรัฐฯ ในสงครามต่อต้านการก่อการร้ายอย่างใกล้ชิด แลกกับความช่วยเหลือต่างๆ และปล่อยให้สหรัฐฯ เข้ามาปฏิบัติการทางทหารในปากีสถานโดยไม่เคารพต่ออธิปไตยของชาติ ทำให้ประชาชนเสียชีวิตและบาดเจ็บจำนวนมาก โดยเฉพาะปฏิบัติการโจมตีด้วยเครื่องบินไร้คนขับ (drone) ซึ่งข้อมูลจาก Drone Team ณ วันที่ ๓ ม.ค.๕๖ มีจำนวนผู้เสียชีวิตจากการโจมตีของโดรนในปากีสถาน ตั้งแต่ปี ๒๕๔๗ - ๒๕๕๖ อยู่ที่ ๒,๖๒๙ - ๓,๔๖๑ คน ส่วนใหญ่ร้อยละ ๘๐ เป็นพลเรือน มีเพียงร้อยละ ๒ เท่านั้นที่เป็นแกนนำระดับสูงของกลุ่มติดอาวุธ และล่าสุดศาลสูงของปากีสถานได้ตัดสินแล้วว่า การใช้โดรนของสหรัฐฯ เหนือ่านฟ้าปากีสถานนั้นเป็นการกระทำที่มีขอบด้วยกฎหมายและเข้าข่ายอาชญากรรมสงคราม ซึ่งพฤติกรรมเหล่านี้สร้างความไม่พอใจและกระแสต่อต้านสหรัฐฯ มากขึ้นในปากีสถาน เพราะเชื่อว่าสหรัฐฯ เป็นสาเหตุทำให้สถานการณ์ทางเศรษฐกิจและความมั่นคงในปากีสถานมีสภาพที่เลวร้ายลงเรื่อยๆ

บทพิสูจน์ผู้นำ

จากผลคะแนนที่ออกมาอย่างไม่เป็นทางการ คาดว่าจะไม่มีพรรคการเมืองใดได้ครองเสียงข้างมากในสภาเกินกว่ากึ่งหนึ่ง ทำให้นายนาวาซ ชารีฟ ต้องจัดตั้งรัฐบาลผสม ซึ่งเป็นเรื่องท้าทายผู้นำคนใหม่อย่างยิ่งในการบริหารประเทศ โดยเฉพาะการชูนโยบายที่ต้องการเจรจากับกลุ่มตาลิบันที่ถือเป็นกลุ่มก่อการร้าย

และยังเป็นการเปลี่ยนนโยบายที่มีต่อกลุ่มก่อการร้ายในประเทศอย่างสิ้นเชิงจากรัฐบาลชุดที่ผ่านมา ซึ่งเป็นการดำเนินนโยบายที่เอาใจออกห่างสหรัฐฯ ซึ่งจากประสบการณ์ที่ผ่านมา สหรัฐฯ ได้แสดงบทบาทการเป็นผู้นำที่มีความสำคัญของโลก ดังนั้น การที่ผู้นำต่างๆ ที่เริ่มเอาใจออกห่างสหรัฐฯ หรือปฏิเสธอำนาจของสหรัฐฯ ย่อมไม่เกิดผลดีต่อประเทศนั้นๆ อาทิ อัฟกานิสถาน อิรัก ซีเรีย หรือแม้แต่ประเทศเพื่อนบ้านของไทย เช่น ประเทศพม่าเอง ก็ถูกมาตรการคว่ำบาตรทางการค้ามานานหลายสิบปี ก่อนที่จะมีการปรับเปลี่ยนนโยบายของประเทศ ดังนั้นจึงเป็นที่จับตามองถึงทิศทางของปากีสถานภายใต้การนำของนายนาวาซ ชารีฟว่าจะนำพาประเทศไปในทิศทางใด โดยเฉพาะอย่างยิ่งการรักษาสมดุลของประเทศทั้งการรักษาเสถียรภาพ และจุดยืนที่มีต่อชาติมหาอำนาจว่าจะดำเนินนโยบายดังที่มีการหาเสียงไว้ หรือจะมีการปรับเปลี่ยนท่าทีเพื่อให้ประเทศอยู่รอดในสังคมโลกต่อไป แต่อย่างไรก็ตาม ไม่ว่านาวาซจะตัดสินใจไปในทิศทางใด ย่อมมีผลกระทบในอนาคต ทั้งด้านความช่วยเหลือที่ได้รับจากสหรัฐฯ รวมทั้งปากีสถานจะมีวิธีการรับมือกับกลุ่มก่อการร้ายอย่างไรในวันที่ไม่มีสหรัฐฯ คอยสนับสนุน และแผนการเจรจากับกลุ่มต่างๆ จะประสบความสำเร็จหรือไม่ รวมทั้งชะตากรรมของชาวปากีสถานในอนาคตจะเป็นเช่นไรล้วนเป็นปัญหาที่เป็นบทพิสูจน์ผู้นำคนใหม่ของประเทศต่อไป

ข้อมูลอ้างอิง

- การเลือกตั้งปากีสถาน : การกลับมาของนาวาซ ชารีฟ และอนาคตความสัมพันธ์กับสหรัฐฯ. มติชนออนไลน์.๑๗ พฤษภาคม ๒๕๕๖. http://www.matichon.co.th/news_detail.php?newsid=1368691272&gripid=&catid=12&subcatid=1200-
- เลือกตั้งเลือดปากีสถาน “เค้าเดิมพัน” ไม่ธรรมดา. ไทยรัฐออนไลน์.๑๗ พฤษภาคม ๒๕๕๖. <http://www.thairath.co.th/column/oversea/7days/344158>
- “นาวาซ ชารีฟ” เตรียมขึ้นเป็นนายกฯ ปากีสถานอีกครั้ง. ผู้จัดการออนไลน์.๑๗ พฤษภาคม ๒๕๕๖. <http://www.manager.co.th/around/ViewNews.aspx?NewsID=9560000058956>
- สู่เส้นทาง “รัฐสภา จับตาเลือกตั้งปากีสถาน” หลัง ๖๖ ปีประวัติศาสตร์ได้เงาที่อุปนุท. ข่าวรัฐสภาถึงประชาชน. ๑๗ พฤษภาคม ๒๕๕๖. <http://news.parliament.go.th/program/worldnews/1055.html>

ประวัติ นาวาซ ชารีฟ (Nawaz Sharif)

เกิดวันที่ ๒๕ ธ.ค. ๒๔๙๒ อายุ ๖๓ ปี
เป็นนักอนุรักษ์นิยมฝ่ายขวา
จบการศึกษา ด้านศิลปะและธุรกิจจากมหาวิทยาลัยการเมืองละฮอร์ และด้านกฎหมายจากมหาวิทยาลัยปัญจาบ

จากมหาวิทยาลัยปัญจาบ

ชีวิตครอบครัวสมรสกับ Kalsoom Nawaz Sharif

เป็นนักธุรกิจด้านเหล็กกล้าผู้ทรงอิทธิพลและมั่งคั่งรัวรายจากแคว้นปัญจาบ

เคยเป็นนายกรัฐมนตรีต่างวาระกัน ๒ สมัย

- สมัยแรกระหว่างปีพ.ศ. ๒๕๓๓ - ๒๕๓๖ อยู่ไม่ครบเทอมเพราะข้อหาคอร์รัปชัน

- สมัยที่สองระหว่างปีพ.ศ. ๒๕๔๐- ๒๕๔๒ หลังถูกยึดอำนาจโดยพลเอก มุซาร์ราฟ จากนั้นถูกคุมขังและเนรเทศไปอยู่ซาอุดีอาระเบียนาน ๗ ปี ก่อนจะกลับเข้าสู่สนามเลือกตั้งอีกครั้งในปี ๒๕๕๑ โดยได้ที่นั่งมากที่สุดเป็นอันดับสองรองจากพรรค PPP